

Spis treści

Wstęp.....	7
1. Ekonomia w skrócie.....	9
1.1. Dlaczego w ogóle warto uczyć się ekonomii	9
1.2. Podział na mikro- i makroekonomię	10
1.3. Ekonomia to nauka o gospodarowaniu ograniczonymi zasobami	12
1.4. Ceny na rynku zależą od popytu i podaży	13
1.5. Rynki nie zawsze działają idealnie	15
1.6. Ludzie kierują się własnym interesem, jednak czasem zachowują się nieracjonalnie	16
1.7. Wzrost gospodarczy jest ważny	17
1.8. Wahania koniunkturalne	20
1.9. Inflacja i zmiana wartości pieniądza w czasie	22
2. Ekonomia jako nauka, czyli co bada ekonomia	27
2.1. Dwa ważne rozróżnienia w ekonomii	27
2.2. Czym w ogóle jest nauka	30
2.3. Prawa naukowe	32
2.4. Czym się zajmuje ekonomia	33
2.5. Dlaczego ekonomia jest ważna	37
3. Narzędzia ekonomisty, czyli jak bada ekonomia	41
3.1. Dane ekonomiczne	41
3.2. Główne rodzaje danych wykorzystywanych w ekonomii	42
3.3. Interpretacja danych	45
3.4. Wykresy w ekonomii	46
3.5. Modele ekonomiczne	48
3.6. Dlaczego ekonomiści się ze sobą nie zgadzają	50
4. Jak działają rynki	55
4.1. Wstęp	55
4.2. Definicja rynku konkurencyjnego	56
4.3. Model popytu i podaży	56
4.4. Popyt. Prawo popytu i krzywa popytu	57
4.5. Nadwyżka konsumenta	59
4.6. Zmiany popytu	61
4.7. Podaż. Prawo podaży i krzywa podaży	65
4.8. Nadwyżka producenta	67
4.9. Zmiany podaży	69
4.10. Mechanizm rynkowy	71
4.11. Popyt i podaż w praktyce – zmiany cen ropy w historii	75
5. Rynki – elastyczność i ceny kontrolowane	83
5.1. Elastyczność	83
5.2. Elastyczność popytu	84
5.3. Elastyczność podaży	87
5.4. Elastyczność a utarg całkowity	90
5.5. Ceny kontrolowane	93

6. Konsument	99
6.1. Teoria wyboru konsumenta	100
6.2. Ekonomia behawioralna	105
7. Przedsiębiorstwo i formy rynków	115
7.1. Co to są przedsiębiorstwa i dlaczego dążą do osiągnięcia zysku	115
7.2. Różne rodzaje przedsiębiorstw	116
7.3. Pozostałe cele przedsiębiorstw	119
7.4. Dlaczego formy rynku różnią się od siebie	120
7.5. Doskonała konkurencja	121
7.6. Monopol	122
7.7. Oligopol	124
7.8. Konkurencja monopolistyczna	126
8. Rola państwa w gospodarce	131
8.1. Wstęp	131
8.2. Ramy prawne dla działania rynków	133
8.3. Monopole i ograniczenia konkurencji	134
8.4. Istnienie dóbr publicznych i zasobów wspólnych	134
8.5. Efekty zewnętrzne	136
8.6. Asymetria informacji	138
8.7. Nierówności dochodowe i dobra pożądane społecznie	139
8.8. Zawodność państwa	140
9. PKB, czyli jak mierzyć wielkość gospodarki i dobrobyt	145
9.1. Produkt krajowy brutto (PKB)	145
9.2. Dlaczego potrzebujemy wskaźnika PKB	146
9.3. Definicja PKB	147
9.4. Zastosowania PKB	148
9.5. Czego PKB nie uwzględnia	148
9.6. Inne problemy związane z PKB	150
9.7. Jak obliczyć PKB	152
9.8. Składniki PKB	152
9.9. Nominalny i realny PKB	153
9.10. Mierzenie i znaczenie wzrostu gospodarczego	153
9.11. Alternatywne mierniki dobrobytu	154
9.12. Parytet siły nabywczej	155
10. Wzrost gospodarczy	159
10.1. Co to jest wzrost gospodarczy	160
10.2. Różnice w poziomie zamożności między krajami i historia wzrostu gospodarczego	161
10.3. Różne wyjaśnienia zagadki wzrostu gospodarczego	164
10.4. Czynniki produkcji	166
10.5. Najważniejsze instytucje ekonomiczne dla wzrostu gospodarczego	166
10.6. Przyszłość wzrostu gospodarczego	172
10.7. Dwie wyspy	172
11. Cykle koniunkturalne i kryzysy	177
11.1. Modelowy przebieg klasycznego cyklu koniunkturalnego	178
11.2. W jaki sposób można oddziaływać na cykl koniunkturalny – polityka pieniężna i polityka fiskalna	179
11.3. Ostatnie globalne kryzysy gospodarcze	181

12. Rynek pracy, czyli bezrobocie i wynagrodzenia	187
12.1. Definicja bezrobocia	187
12.2. Struktura rynku pracy	187
12.3. Mierzenie bezrobocia	188
12.4. Rodzaje bezrobocia	190
12.5. Płaca minimalna a bezrobocie	192
12.6. Bezrobocie a automatyzacja pracy	193
12.7. Koszty bezrobocia	196
12.8. Wynagrodzenia	198
13. Pieniądz i inflacja	203
13.1. Historia pieniądza	203
13.2. Funkcje pieniądza	204
13.3. Rodzaje pieniądza	205
13.4. Inflacja i jej pomiar	207
13.5. Przyczyny inflacji	208
13.6. Narzędzia banku centralnego	210
13.7. Koszty inflacji	212
13.8. Zmiana wartości w czasie	213
14. Systemy gospodarcze i gospodarka globalna	217
14.1. Podstawowe modele systemów gospodarczych	217
14.2. Gospodarka mieszana	220
14.3. Gospodarka globalna	222
14.4. Bilans płatniczy, narzędzia polityki handlowej i kursy walutowe	230
14.5. Model ruchu okrężnego z uwzględnieniem wymiany z zagranicą	233
15. Najważniejsze debaty gospodarcze	237
15.1. Na czym polegają debaty gospodarcze	237
15.2. Jak poszukiwać argumentów merytorycznych i nie poddać się manipulacji	237
15.3. Czy ingerencja państwa w gospodarkę jest szkodliwa, czy państwo powinno podejmować takie działania	239
15.4. Czy państwo powinno dbać o równowagę budżetową	239
15.5. Czy Polska powinna przyjąć walutę euro	240
15.6. Przykłady innych debat gospodarczych	241
Baza źródeł wiedzy ekonomicznej	244
Informacja o autorze	245
Źródła ilustracji i fotografii	245